

Till Kulturdepartementet
Dnr: Ku2025/00320

2025-06-25

Remissvar STR-T

Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland, SOU 2025:24

Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset, STR-T, som är företrädare för den nationella minoriteten tornedalingar, kväner och lantalaiset samt minoritetsspråket meänkieli tackar för förfrågan att komma in med remissvar. På grund av begränsade ekonomiska och personella resurser avser förbundet att i detta fall endast ge ett kortfattat svar.

Tornedalingar, kväner och lantalaiset är den minoritet som allmänheten har sämst kännedom om i Sverige. (Österberg, 2021) I sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset framhölls vikten av att sprida information för att öka kunskapen om vår nationella minoritet och våra historiska erfarenheter (SOU 2023:68). Att stöd också ges till denna typ av insatser, ser vi som oerhört viktigt.

Både Europarådets ramkonvention för skydd för nationella minoriteter (SÖ 2000:2) och språkstadgan (SÖ 2000:3) hävdar nationella minoriteters rätt att få utöva sin kultur och sitt språk. För tornedalingar, kväner och lantalaiset är det viktigt med en bredd av film, både film för barn, för ungdomar, för vuxna, men också film i olika sorters genrer. Dokumentärfilmer fyller sin viktiga funktion i kunskaps spridandet om vår nationella minoritet, samtidigt som det finns ett skriande behov av spelfilmer och serier för olika åldrar på vårt nationella minoritetsspråk meänkieli.

Eftersom vår nationella minoritet, tornedalingar, kväner och lantalaiset, finns i framförallt Sverige, Norge och Finland, så kan möjligheten till internationella samproduktioner ibland vara en nyckel.

Det är viktigt att stöd till produktion av film på de nationella minoriteterna ges med ett helhetstänk på hela produktions- och distributionskedjan, så att film kan nå minoritetens anhängare även på mindre orter.

För många filmer och serier som finns tillgängliga via exempelvis digitala streamingtjänster, så finns ofta möjlighet att välja undertext på ett flertal olika språk, men inte på vårt nationella minoritetsspråk meänkieli. Att fler populära filmer och serier, även om de inte är inspelade på ett nationellt minoritetsspråk, skulle erbjudas undertext på meänkieli, skulle vara ett stort steg framåt och något som borde beaktas i större utsträckning av utredningen.

Referenser

SOU 2023:68. Sverige. *Sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset (2023). Som om vi aldrig funnits*. Stockholm: Regeringskansliet.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/som-om-vi-aldrig-funnits-exkludering-och_hbb368/

SÖ 2000:2. Sverige. *Ramkonvention om skydd för nationella minoriteter*. Utrikesdepartementet (2000). Sveriges internationella överenskommelser: Stockholm: Utrikesdepartementet.

Svenska Tornedalingars Riksförbund
Tornionlaaksolaiset

<https://www.regeringen.se/contentassets/02b946ed1ee747a1a7bf4874fd8d3633/ramkonvention-on-skydd-for-nationella-minoriteter/>

SÖ 2000:3. Sverige. *Europeisk stadga om landsdels- eller minoritetsspråk*. Utrikesdepartementet (2000). Sveriges Internationella Överenskommelser: Stockholm. Utrikesdepartementet.
<https://www.regeringen.se/contentassets/97147c5866ea4d85ac99404ffa010dae/europeisk-stadga-om-landsdels--eller-minoritetssprak/>

Österberg, O. (2021). *Minoritet i historien – allmänhetens uppfattningar om sina kunskaper om de nationella minoriteternas historia och dess inställning till historisk rättvisa*. Forum för levande historia. <https://www.levandehistoria.se/wp-content/uploads/2022/11/rapport-minoritet-i-historien-rapport.pdf>

Remissvar är berett av Simon Lundmark, styrelseledamot

Göran Fjällborg Ordförande
Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset

Svenska Tornedalingars Riksförbund-
Tornionlaaksolaiset

Tel: 073 735 40 91
Org.nr: 897600-3569
Bg: 669-2230

info@str-t.com
www.str-t.com
www.facebook.com/tornionlaaksolaiset